

andet æret Medlem, og som gaar ud paa, at Lovforslaget § 7 skal udgaa, bliver vedtaget, saa maa et Citat i Lovforslagets § 13, nemlig af Næringslovens § 41, bortfalde. Dette tror jeg er det rette Forhold og ikke det, som det ærede Medlem nævnte (Hassel: Ja!). Det burde naturligvis paa denne Maade have været fremhævet af Forslagsstillerne i Forbindelse med Ændringsforslaget, men jeg vil efter Omstændighederne betragte Forandringen som en Rettesse, jeg er berettiget til at foretage, hvis Ændringsforslaget skulde blive vedtaget. At Lovet for denne Feils Skyld skulde behøve at gaa tilbage mellem Thingene, vilde jeg anse for yderst uheldigt.

Scholer: Jeg skal endnu engang forsøge at tage Ordet for det Ændringsforslag, der af Mindretallet er filltet til § 7, og som gaar ud paa, at denne Paragraf udgaa. Jeg stiller mig her i Virkeligheden paa et Kjøbstadsstandpunkt, idet det er min fulde Overbevisning, at Kjøbstadsbeboerne netop ville have imod, at Krammarkederne ophæves. Jeg havde ventet, at det ærede Mindretal vilde have filltet Forslag om, at Krammarkederne skulde indskrænktes til kun at gjælde indenlandske Fabrikata, da jeg tror, at dette maatte vilde kunne have bidraget til at udjævne den Meningsforskjel, der er tilstede; thi at Krammarkederne afholdes med saatalde Manufakturvarer, har ikke Stort at sige. Men at Markederne for indenlandske Fabrikater, for indenlandst Læred, for vævede Varer af alle Slags og for Haandværksprodukter skulle hævnes, det vilde jeg anse for meget uheldigt, og jeg vil derfor tilraade, at man udfemmer denne Paragraf. — Ligeledes kan jeg heller ikke have en anden Mening nu, end jeg havde ved denne Sags forrige Behandling angaaende § 12, som af et æret Medlem af Udvalget er foreslaaet at skulle udgaa. Da Næringsloven blev vedtaget, blev denne Paragraf indsat som et Kompromis, som jeg allerede nævnte ved forrige Behandling; der var dengang Medlemmer, som i denne Henseende vilde have havt Forskjellen mellem Kjøbstad og Land noget mere udjævnet; men man enedes da om at blive staaende ved Afstandsbestemmelsen, idet man gav Indenrigsministeren Bemyndigelse til ad Bevillingsveien at kunne tillade en Bedrift indenfor den fastsatte Grænse, naar Forholdene vare saaledes, at det kunde anbefales. Nu vil man tage denne Bemyndigelse bort. Gaanste vist er der i endel Tilfælde givet Bevilling til at drive en Handel indenfor Grænsen, og den tilstedeværende Trang saaledes afhjulpen; men, naar Bevillingsretten nu tages bort, kunde der dog ogsaa i Fremtiden opstaa Tilfælde, hvor Alle vilde anse det for tilraadeligt, at der kunde ske en Afvigelse fra Lovens Grænse. Derfor der til Exempel opstaa et stort Etablissement, en Fabrik eller Sigt paa et Punkt indenfor denne Kreds, hvor

altsaa et stort Antal Mennesker tager Bopæl, saa vilde det blive et meget søjeligt Savn, om det skulde være forbudt at anlægge Udsalgssteder paa et saadant Sted, og derfor kan jeg ikke indse nogen Grund til, at man nu skulde gaa tilbage fra, hvad der i denne Henseende er vedtaget i 1857. Jeg er derfor enig med det ærede Mindretal i at anse det for det Heldigste, at denne Paragraf udgaa.

Indenrigsministeren: Da der synes at være opnaaet en skjøn Enighed om Redaktionen af § 2, saa skal jeg for mit Vedkommende ikke reise nogen som helst Indsigelse derimod. Paragrafen maatte jo nødvendigvis faae en anden Affattelse end den, den havde i Regjeringens oprindelige Forslag, efterat den havde optaget Noget i sig, som Regjeringens Forslag ikke havde paatenkt, nemlig Spørgsmaalet om Afstandsbestemmelsen. Selvsjlgelig kan jeg ikke have Noget imod, at de Forbrugsforeninger, der indskrænke sig til blot og bart at indkjøbe Varer i Fællesskab og fordele dem imellem deres Medlemmer, ikke skulle løse Næringsbevis eller tage Borgerskab. Jeg er tilfreds med at have faaet et Midde til at komme, lad mig sige de „mindre gode“ Forbrugsforeninger tillids, dem, der under dette Skilt etablere virkelige Handelsforretninger. Jeg skal til de Unbefalinger, der fra begge Sider ere givne denne Redaktion, føie min og anmode det ærede Thing om at ville vedtage den i Stedet for den nuværende § 2. — Hvad Ændringsforslaget under Nr. 2 angaar, da anser jeg det for at være en ren Redaktion. — Med Hensyn til Ændringsforslaget under Nr. 3, som er filltet af et Mindretal i Udvalget, skal jeg naturligvis ikke benegte, at det ærede Medlem (Hassel) rigtig har citeret nogle Udtryk, jeg brugte ved denne Sags 2den Behandling; men jeg vil dog sige, at min Opfattelse af denne Passus i Kjøbstadkommissionens Betænkning gaar ud paa, at der hos de 13, som stemte imod Markederne, ikke var nogen Tvivl, men at der derimod blandt de 24, som ikke vilde gaa med til at afstaa dem, vare Udskillige, som udtalte sig tvivlende. Jeg for mit Vedkommende anser disse Markeder for at være en ikke heldig Institution, og naar den ærede Ordfører har sagt, at jeg har optaget Kjøbstadkommissionens Forslag, saa er dette kun forsaavidt rigtigt, som jeg har optaget Textallets Forslag, vel at mærke med en Overgangsperiode paa 10 Aar. Derved har jeg troet at kunne forlige de modstaaende Interesser, som jeg naturligvis meget vel veed eksisterer. Jeg har troet, at der derved vilde være givet tilstrækkelig Tid til at kunne forberede sig, og jeg har anset, ligesom jeg endnu anser det for det Heldigste, at Krammarkederne overhovedet ophøre. — Hvad Ændringsforslaget til § 9 angaar, da har jeg hverken Noget imod den forandrede Redaktion, det giver, eller mod de Indskrænkninger, der i Slutningen